310 PERU – BOLÍVIE – CHILE

CHARAKTERISTIKA AKCE

Jedná se o poznávací zájezd určený pro cestovatele, kteří upřednostňují zážitky a poznání. Akce nepatří k fyzicky náročným, absolvujeme pouze několik krátkých pěších výletů. Vzhledem k rozsáhlosti území, které procestujeme, mohou však být náročnější dlouhé přesuny. Ubytováni budeme ve dvoulůžkových pokojích turistických hotýlků převážně s vlastním sociálním zařízením na pokoji, dvě noci na bolivijském Altiplanu strávíme v jednoduchých vícelůžkových pokojích. Cestovat budeme kombinovanou dopravou – místními dálkovými autobusy, pronajatými mikrobusy, džípy, vlakem. Do programu je zařazen jeden noční přejezd autobusem na trase La Paz – Sucre. Trasy Lima – Cusco a Calama – Santiago de Chile překonáme letecky.

CESTOVNÍ DOKLADY

Budete potřebovat platný cestovní pas s biometrickými údaji (platnost minimálně 6 měsíců po návratu z cesty) s minimálně 3 volnými stránkami. Je vhodné s sebou vzít 2 pasové fotografie a fotokopii dvoustrany pasu s osobními údaji (pro případ ztráty nebo krádeže pasu), případně si můžete nascanovaný pas poslat na svůj email a mít jej kdykoliv k dispozici.

VÍZOVÁ POVINNOST

Pro občany ČR:

- **Peru:** bezvízový styk
- **Bolívie:** bezvízový styk
- **Chile:** bezvízový styk

Při vstupu do Peru je nutné absolvovat kontrolu imigračním oddělením, prokázat se pasem, případně jsou pořízeny fotografie. Při vstupu do Bolívie že každý turista obdrží tzv. "vstupní lístek", jehož dvě části je nutno vyplnit (buď již na palubě letadla, nebo na hraničním přechodu). Úředník pasové kontroly obě části orazítkuje a druhou část vrátí cestovateli, který tento odevzdá při výjezdu ze země, za ztrátu hrozí pokuta a průtahy.

Pokud cestujete s pasem jiného státu, je nutné si před cestou samostatně ověřit vízovou povinnost do navštívených zemí.

Při vstupu do Chile se dále povinně vyplňuje formulář chilské Zemědělské a veterinární služby (SAG), v němž cizinec deklaruje, že do země nedováží žádné rostliny, čerstvé ovoce a zeleninu, mléčné výrobky, maso a masné výrobky a další potraviny. Je nutné počítat s poměrně důkladnými prohlídkami zavazadel. Restrikce na dovoz potravin nedoporučujeme podceňovat – při překročení zákazu dovozu zakázaných potravin a výrobků se cizinec vystavuje nebezpečí sankcí dle platných zákonů, včetně odepření vstupu do země.

Aktuální informace o celních předpisech naleznete v tomto odkazu:
https://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/jizni_amerika/chile/cestovani/duty.html

CO VZÍT S SEBOU

Jelikož se jedná o poznávací zájezd, při kterém se téměř každý den nocuje na jiném místě, je praktické vzít si s sebou jen to nejnutnější. Při výběru dávejte přednost pohodlnému oblečení. Vzhledem k charakteru zájezdu (kombinovaná doprava) doporučujeme jako hlavní zavazadlo sportovní tašku na kolečkách (případně i kufr na kolečkách) či batoh. Vhodný je také malý batůžek do letadla, na chození po městech a na procházky v přírodě.

Letní oblečení – krátké kalhoty, trička, plavky. Teplejší oblečení – trika s dlouhým rukávem, svetr, mikina či fleecová mikina, dlouhé kalhoty (zimomřivějším se může hodit i teplejší vrstva pod kalhoty), teplé pyžamo, teplejší bunda (ideálně nepromokavá, ale není nutná bunda zimní) – typu Polartec či Windstopper, dobře může posloužit i nový svetr z lamí vlny (pro pobyt v nadmořských výškách 3500-4000 m n. m., kde mohou teploty

v noci klesnout i pod bod mrazu. Obuv – sandály, pevnější tenisky se strukturovanou podrážkou nebo nízké trekové boty.

Topení na pokoji nepatří k běžnému standardu vybavení hotýlků, pro noclehy ve vyšších nadmořských výškách proto zimomřivějším doporučujeme teplé pyžamo či slušivé „jégrovky". Bude se hodit i lehčí spací pytel – nejen pro zimomřivé – zejména pro noclehy v oblasti bolivijského Altiplana, kde bude zejména ve večerních hodinách opravdu zima!

Z dalšího vybavení na cestu doporučujeme sluneční brýle, opalovací krém s vyšším UV filtrem, repelent, pláštěnku, do měst deštník, případně čelovku. Protože slunce je opravdu ostré, je vhodné vzít s sebou pokrývku hlavy nebo na místě dokoupit slušivý klobouček. Pokud se vám dělá v autobuse špatně, nezapomeňte si přibalit Kinedril. Pokud máte problémy se vstáváním, přibalte si budík. Zvažte přibalit i bezpečnostní taštičku na krk nebo ledvinku pod tričko, do které lze uschovat pas a peníze.

K elektronickému vybavení (foťáky, kamery, tablety…) doporučujeme přibalit i kvalitní a odolný obal (proti prachu, vodě, oděru), předejdete tak jejich případnému poškození. Před vlastním letem je vhodné mít všechny nejdůležitější věci (kameru, fotoaparáty, finance, cennosti, apod.) v příručním zavazadle, které si berete s sebou do letadla. Dražší fotoaparáty nebo kamery zvažte pojistit proti poškození či krádeži. Upozorňujeme, že na místním přeletu může dojít během dopravy k ušpinění či poškození zavazadla; při přeletu proto doporučujeme nechat si zavazadlo na letišti zabalit do ochranné folie.

ZDRAVÍ

S cestami do exotických zemí často souvisí i zvláštní zdravotní opatření. Do některých zemí jsou vyžadována povinná očkování, jiná jsou pouze doporučená. V tabulce níže jsou uvedena pouze nejčastější očkování pro cesty do exotických zemí. Upozorňujeme, že se tento stav může měnit. Očkování doporučená mohou být vyžadována jako povinná a naopak.

Vakcinaci a užívání léků je potřeba konzultovat s odborným lékařem.

- Žlutá zimnice Povinné*
- Hepatitida A+B Doporučené
- Břišní tyfus Doporučené

*Vezměte si s sebou platný mezinárodní očkovací průkaz, v němž bude očkování proti žluté zimnici zapsáno. Zápis by měl provést lékař, který vám očkování provedl. Očkovací průkaz může být kontrolován na pozemním přechodu mezi Peru a Bolívií. Nově od roku 2016 je platnost naočkované žluté zimnice doživotní.

Se žádostí o odbornou konzultaci se obraťte na specializovaná centra cestovní medicíny. Jejich síť najdete po celé České republice - Praha, Brno, Ostrava, Olomouc, Plzeň, Zlín, Hradec Králové, Pardubice a další. Adresy a kontakty jsou uvedeny na www.ockovacicentrum.cz. Konzultaci můžete absolvovat ZDARMA na základě Konzultační karty.

Mimo tato pracoviště se můžete v BRNĚ obrátit na ambulanci cestovní medicíny MUDr. Vladimír Strakrle, Údolní 16 (vchodem lékárny do 1. patra), Brno tel. 545 240 743, www.strakrle.com, v PRAZE na Centrum cestovní medicíny, Havelská 14, Praha 1, tel. 222 094 121, www.medpharm.cz .

Doporučujeme, abyste s sebou měli kromě dostatečné zásoby léků, které pravidelně užíváte, také příruční lékárničku s léky a potřebami na případné zdravotní obtíže: proti bolesti (Paralen, Ibalgin), proti kašli; proti teplotě (Paralen, Acylpyrin, apod.); proti průjmům a střevním potížím (Endiaron, Reasec, živočišné uhlí, apod.); ochrana proti UV záření - ochranný krém na rty (s UV 15-20) a na opalování (s ochranným faktorem 20-50); dezinfekční prostředky - Betadin, Septonex, příp. peroxid nebo jodová tinktura; na puchýře a drobná zranění - běžné náplasti různých velikostí (s polštářkem i bez), elastické obinadlo, mast či zásyp proti zánětlivým rankám a drobným infekcím (mast nebo zásyp framykoin či sulfonamid); příp. širokospektrální antibiotika podle doporučení ošetřujícího lékaře (Ambicilin, apod.), nově jsou dostupná antibiotika ve 3 denních dávkách. Nezapomeňte před odjezdem navštívit kromě svého lékaře i zubaře.

VALUTOVÉ VYBAVENÍ

Místní měna:

- Peru Nuevo Sol (PEN) 1 USD = 3,22 PEN
- Bolívie Bolivián (BOB) 1 USD = 6,82 BOB
- Chile Peso (CLP) 1 USD = 615,29 CLP

Kurzy místní měny lze orientačně zjistit na https://www.oanda.com/currency/converter/

Nejvýhodnější měnou jsou americké dolary. Lepší kurz je za bankovky vyšších hodnot (50, 100), každopádně je dobré mít s sebou i pár bankovek nižší hodnoty. Ideální jsou dolarové bankovky vydané v roce 2009 a novější. Velkým problémem je mít s sebou dolary falešné (což už se také stalo). Doporučujeme měnit valuty v bance s patřičným potvrzením. Je možné si vzít i eura, ty však mohou mít v menších městech poněkud nevýhodný kurz. Hotovost je nejlépe vyměnit na místní měnu ve směnárnách na letišti po příletu nebo v turistických centrech. Ceny v navštívených zemích jsou nižší (Bolívie), podobné (Peru) nebo o něco vyšší (Chile) než v ČR.

Vezená suma záleží i na tom, zda vás pohltí množství nabízených suvenýrů (svetry a další pletené zboží z vlny alpak, čepice, klobouky, kůže s různými motivy, keramika, šperky a různé kuriozity; svetry a kůže jsou jednoznačně nejlevnější v Bolívii), případně zda se rozhodnete absolvovat některou z fakultativních aktivit.

Na nezbytné výdaje doporučujeme částku od 800 USD výše (vstupy, spropitné, strava, nápoje).

SPROPITNÉ

Spropitné není v restauracích téměř nikdy zahrnuto v ceně jídla, běžně se očekává 10% z útraty. Pokud jste byli během cesty spokojeni se službami vašeho místního průvodce nebo řidiče, bývá zvykem jej ocenit spropitným. Záleží však především na vaší spokojenosti a ochotě.

VSTUPY A FAKULTATIVNÍ AKTIVITY

Příklady cen vstupů a fakultativních aktivit na osobu, které nejsou zahrnuty do ceny zájezdu:

Peru:

- **Komplex Machu Picchu**
  Dopolední vstup do komplexu Machu Picchu (06:00 – 12:00h) 1150 Kč
  Dopolední vstup do komplexu Machu Picchu (06:00 – 13:00h) s výstupem na horu Wayna / Montaña Machu Picchu (dle volných kapacit)* 1470 Kč
  Dopolední vstup do komplexu Machu Picchu (06:00 – 12:00h) + odpolední vstup (12:00 – 17:30h) 2300 Kč
  Dopolední vstup do komplexu Machu Picchu (06:00 – 13:00h) s výstupem na horu Wyana / Montaña Machu Picchu (dle volných kapacit)* + odpolední vstup (12:00 – 17:30h) 2600 Kč

  *V rámci prohlídky komplexu Machu Picchu se nabízí možnost výstupu na jeden z vrcholů – **Huayna (Wayna) Picchu** (2700 m.n.m, délka výstupu cca 0,5-1 hod., dle zdatnosti; převýšení cca 300m; schodovitý terén i kamenitá pěšina) nebo **Montaña Machu Picchu** (3080 m.n.m., délka výstupu cca 1-1,5 hod, dle zdatnosti; převýšení cca 400m; schodovitý terén i kamenitá pěšina. Denní počet permitů na výstup na oba z vrcholů je omezen na 400 osob, proto je nutné vstupy zakoupit ve velkém předstihu.
- Lima: Katakomby San Francisco 10 sol, Katedrála 10 sol, Pachacamac 10 sol
- Cuzco a okolí – kumulovaná vstupenka do inckých památek Chinchero, Moray, Ollantaytambo, Pisac, Tambomachay, Pukapukara, Quenquo, Saqsaywaman a některých muzeí v Cuzcu 130 sol
- Cuzco: Folklórní vystoupení 25 sol, Katedrála 15 sol, Zlatý chrám Coricancha 15 sol
- Termální lázně v Aquas Calientes 20 sol
- Těžba soli v Salinas de Maras 10 sol
- Racchi 15 soles
- Plovoucí ostrovy na jezeře Titicaca 5 sol

Bolívie:

- Isla del Sol cca 35 bol
- La Paz: muzea (např. muzeum koky) obvyklé vstupné 10 bol /1 muzeum, Museo nacional de etnografia y folklore 20 bol, Valle de la Luna 15 bol
- Jízda na horském kole La Paz – Coroico cca 80 USD + vstup na „Cestu smrti v Coroico 2x 25 bol
- Tiwanaku 100 bol
- NP Salar de Uyuní, ostrov Incahuashi 35 bol
- Návštěva dolů v Potosí 120 bol
- Muzeum Sucre 20 bol
- Dinosauří stopy 6 USD
- Museum Casa Moneda 20 bol
- Přírodní rezervace Eduardo Avaroa 150 Bol
- Plovoucí ostrovy na jezeře Titicaca 5 sol

Ostatní vstupy v Chile: cca 10 USD

Ceny jsou pouze orientační a mohou se měnit.

UBYTOVÁNÍ

Ubytováni budeme v hotýlcích střední turistické kategorie ve dvoulůžkových pokojích s vlastním sociálním zařízením, většinou se snídaní. Dva noclehy v oblasti bolivijského Altiplana budou zajištěny v jednoduchých vícelůžkových pokojích. Pro pobyt v oblasti bolivijského Altiplana doporučujeme mít vlastní spacák, který využijete i během přejezdů v autobuse, kde může být kvůli klimatizaci chladněji.

Dovolte nám prosím podat jedno důležité vysvětlení týkající se označení hotelů v Jižní Americe. Označení „hostal“ v poměrech navštívených zemí neoznačuje nám známé studentské a jednoduché ubytování (tzv. hostel), ale je to běžné označení pro „hotel“ dle evropských standardů nebo pro zařízení hotelového typu.

DOPRAVA

Vzhledem k velikosti poznávaného území budeme využívat kombinovanou dopravu: místní dálkové autobusy i pronajatá vozidla (mikrobusy, džípy). Do itineráře zájezdu je zakomponován jeden noční přejezd (La Paz - Sucre). Trasu Lima - Cuzco a Calama - Santiago de Chile překonáme letecky. Vlak využijeme k přesunu do Aguas Calientes a zpět. Autobus k Machu Picchu a zpět. Privátní loď využijeme na jezeře Titicaca při cestě na plouvoucí ostrovy Islas Flotantes a na Sluneční ostrov Isla del Sol. Pro zájemce je připravena možnost sjezdu na kolech do Coroico – půjčovné není zahrnuto v ceně zájezdu.

STRAVA A NÁPOJE

Ve většině hotýlků je součástí ubytování i snídaně. Na třídenním výletu do oblasti bolivijského Altiplana je zajištěna strava formou plné penze (první den začínáme obědem a poslední den končíme snídaní). Ostatní strava není zahrnuta v ceně zájezdu.

Většinou se budeme stravovat v místních jídelnách a restauracích, průvodce je nápomocen s výběrem restauračního zařízení i pokrmů (orientační cena jídla a pití na jeden den je cca 10-20 USD). Kdo bude mít zájem ochutnat opravdu lidová jídla, může nakoupit přímo na ulici či na tržnicích, a to v ceně jen několika málo korun.

Brambory, rajčata, dýně, pálivé papričky (ají), kakao, některé druhy fazolí, avokádo, burské oříšky. Tyto přísady, které jsou součástí řady národních kuchyní na celém světě, by neobohatily kulinářské speciality v Evropě, Americe či Asii, pokud by Španělé v 16. století neobjevili Peru a Bolívii. Pravděpodobně žádný jiný kraj na světě nedal lidstvu tolik rostlin jako oblast středních And. Peruánci, kteří tyto ingredience používali od nepaměti, jsou skutečnými mistry oboru a výtečné jídlo ochutnáte nejen v luxusních restauracích. Peruánská a bolivijská kuchyně je opravdu rozmanitá a vynikající. Typická je i regionální rozmanitost – jídlo na pobřeží je odlišné od jídla v horách, a to je zase úplně jiné než jídlo v pralese. Nejčastěji jsou součástí pokrmů masa hovězí, lamí, kuřecí a rybí (zejména na pobřeží a v okolí jezera Titicaca). Přílohou jsou nejčastěji hranolky a rýže. Typickým místním pokrmem je lomo saltado, což je na jemné nudličky nakrájené hovězí maso orestované s cibulí,

zeleninou a hranolky. Výborná je též sytá polévka z místní obilniny quinua. Cebiche - peruánská specialita - velká část jídelníčku na pobřeží se zakládá na bohatých surovinách, které poskytuje Tichý oceán. Zároveň se na jídelníčku objevují nejrůznější exotická nebo domácí zvířata, což cestovatele může uvést do rozpaků, typickou peruánskou pochoutkou je např. morče, cuy. Chilská kuchyně má výborné pokrmy z ryb a mořských plodů. Dobrá sytá jídla lze dostat na trzích a v casinos de bomberos (restauracích pro hasiče). Nejrozšířenějším rychlým občerstvením je completo, což je hot dog máčený v majonéze a dalších omáčkách. Typickým jídlem je lomo a lo pobre, což je hovězí steak posázený volskými oky a zasypaný hranolkami.

Oblíbené jsou bylinkové čaje a samozřejmě čaj z koky, který pomáhá zejména turistům přicházejícím z nižších nadmořských výšek v aklimatizaci, a zahání únavu. V Peru je populární místní nealkoholická limonáda Inca Cola. Z alkoholických nápojů je oblíbené a chutné pisco - brandy z bílých hroznů, v Chile pak samozřejmě víno. Z pisca se vyrábí chutný míchaný nápoj Pisco sour. Z nealkoholických nápojů jsou zde běžně k dostání nápoje typu Cola-Cola, Sprite, apod.

Voda z místních zdrojů se nedoporučuje ke konzumaci. V obchodech i restauracích dostanete balenou vodu v PET lahvích a máte-li citlivý žaludek, doporučujeme, abyste balenou vodu používali i na čištění zubů.

VAŠE PŘÍPADNÉ DOTAZY RÁDI ZODPOVÍME:

V Brně:

písemně:	LIVINGSTONE, s.r.o., Dominikánské nám. 5, 602 00 BRNO
telefonicky:	542 214 645
faxem:	542 213 219
e-mailem:	info@livingstone.cz
osobně:	po – pá 9.00 – 17.00 hodin

V Praze:

Každou středu na ulici Revoluční 767/25, 110 00 Praha - Staré Město (zastávka tramvaje Dlouhá), v budově společnosti Student Agency/ORBIX od 10.30 do 17.30 hodin.

Nemáte-li dosud náš katalog zájezdů, napište či zavolejte si o něj, rádi Vám ho bezplatně zašleme.